

„DALMATINSKI HRVAT“ izlazi svake subote. Godišnja predplata Din 90 - Polugodišnje Din 48 - Trimesečno Din 24 - Za Ameriku godišnje dva dolara.

OGLASI PRAMA CJENIKU

Račun kod Pošt. Ček. Ureda, Zagreb, br. 38.004

Privremeni telefon preko dana br. 38 - preko noći br. 23 (Interurban)

DALMATINSKI HRVAT

GRADSKA BIBLIOTEKA
JURAJ ŠIZGORIC
SIBENIK
NAČNI ODSJEK
Poštarina plaćena u gotovu
„Dalmatin Hrvat“ je vlasništvo promicateljnog odbora „Hrvatske Štamparske Zdruga“ a. o. j. u sastavu u Šibeniku.
Plama i govcj šalju se na adresu: „Dalmatinski Hrvat“ - Šibenik, Glavna ulica 108
Retkopial se na vratacu. - Plama ne frankirana ne primaaju, anonimna ne koš.

NOVINE ZA PROSVJETU, GOSPODARSTVO I POLITIKU DALMATINSKE HRVATSKE,

God. III.

ŠIBENIK, 11. LIPNJA 1924.

Br. 74.

G. RADIĆ U MOSKVI.

Ima već par dana da se predsjednik hrvatskog narodnog zastupstva g. Radić nalazi u Moskvi. Njegov put se dovodi u vezu sa stupanjem HRSS u seljačku internacionalu, a ujedno sa politikom, hrvatskog narodnog zastupstva pogledam na predstojeću međunarodnu konferenciju.

Pristupanje HRSS u seljačku internacionalu je događaj velike, a i usudne važnosti za čitav hrvatski narod, pak ćemo zato da se pozabavim o tim pitanjem. glavni Odbor seljačke internacionala u Moskvi poziva g. Radića da stupi u tu internacionalu, u koju su već pristupile seljačke organizacije raznih političkih mišljenja iz cijeloga svijeta. Ideja vodilja seljačke internacionala je, da spoji probudjenu svijest seljačkih masa sa već probudjenom svijesću međunarodnog proletarijata i da te dvije udružene sile stupe u borbu proti zarobljavanju radnog naroda. Radni narod do sada raspārčan u borbi morao bi putem seljačke internacionala naći svoga saveznika i nepobjedivu falangu, o koju će da se razbije hijesni nasrtaji protivnika — Rada. Koncentriranje sviju energija bilo fizičkog ili intelektualnog radnika — to je aksiom u gigantskoj borbi čovjeka, da bude čovjek. To je ujedno i nužna posljedica kao odgovor na bijeli teror, koji se razmahao u posljednje vrijeme, prikriven šarenim plaštem

demokracije.

Lani u oktobru obdržavao se kongres seljačke internacionala u Moskvi, pa kako izvještava g. Radić glavni je duh kongresa bio pravi mirotvorni seljački duh, koji golemom većinom broja i još većom snagom neustrasivog seljačkog duha, silne gospodske vlade ruši i bez jedne kaplje krvi, na tuj način, najprije domaći mir osigurava, a onda sve malo po malo svjetski mir stvara i utvrđuje.

Uočivši sve to mi moramo pozdraviti taj korak HRSS, jer on vodi na put jednog zdravog pokreta, koji će ili prije ili poslije morati iznijeti, neumornu pobjedu. A tu pobjedu će morati iznijeti, jer je on niknuo među najzdravijim i najjačim elementom — medju seljaštvom, koje se bori proti tiraniji i izrabljivanju i zato da čovjek postane čovjekom.

I ovom prigodnom nam se nameće jedno važno pitanje. Što kane naši monarhisti — zemljoradnici? Što koji dočeka priprema? borbu i koji tobože stoje na bezkompromisnom pjeDESTalu, zar ne vide još, jakost pokreta medju hrvatskim seljačkim narodom, koji će sada dobiti još jedan jači oslonac? Zar su svi ti ljudi slijepi pri zdravom očinu? Zar oni čekaju, da prilike budu jače od njih i da ih te pregame? To iskrenim zemljoradnicima, radnom, a ne birokratskom

elementu, ne bi želili.

Naši su vlastodržci zaprepašeni ovim korakom našega predsjednika, dvaput demantirali vijest da je on pošao u Moskvu. Medjutim je g. Radić, svojom umnom politikom i izbijavanjem u inozemstvu, stekao toliko prijatelja i zagovaratelja, hrvatskom pokretu, u Engleskoj, Rusiji, a sada i u Francuskoj, da će ovaj, bez obzira na volju naših nemoćnih vlastodržaca, konačno potpuno pobjediti. To režiimlje uvidjaju i odbude tolika smetenost i zaprepaštenost u njihovim redovima i demanti.

Ergo.

Rubrika za kulturna pitanja.

o fuziji naših muzičkih društava.

III.

U očekivanju, što će se bilo sa koje strane prelučiti po ovome pitanju, da se ono teda negda riješi: poslije uzaludnih predloga u prvom i drugome dijelu ovog napisu: poslije toliko dangube, nepovjerenja i zle volje, što se sve da naslutiti kod faktora, koji u stvari odlučuju — smatram savjetnik, da — poslije duže stanke — svoj

Nebož, da ću svoju opašanja i razmatranja svesti u broju, koji je aljedovao 64. broju ovog lista, a nisam. Volio sam da do danas sačekam Mišijah, da ću, čekajući, nešto korisno dočekati. Bijah optimista. Zanešen ideom fuzije, pokazah put, koji do ove vodi Upozoriti, da je „Kolo“ najprikladnije za inicijativu, obrazloživši, zašto je ono najprikladnije. Nažalost, moj glas, i onako slab, ostade glas pustinjskog vapjenika. Moje nade, mahom zasnovane na oduševljenju „manjih“, još ne nalaze potvrdu

kod „viših“. Ove kao da je ukočila lijenost nepovjerenje i zla volja.

S toga, ma i bio obećao, da ću ovog puta svesti, produkt ću dalje. Naše mi nedanje ne dadu da danas svestim.

U toliko, ovo vrijeme ljenoavanja i nerazpoloženja naših gradskih bogova iskoristili na razgovor, makar i slučajni, sa par odbornika iz dvaju glavnih društava. Sa svakim sam govorio napose. I odatle moj današnji pesimizam.

Jest, bijah optimista. Zaboravih, da živim u gradu sa dvanaest zvonika, u gradu kampanila i kampanija. Dali je to moglo biti bez razočaranja? I dok drugdje kampanilizam znači ekskluzivizam jednoga grada spram drugih, radi lokalnog egoizma, naš znači, ekskluzivizam između nas samih, unutar zidina jednog istog grada, i to radi koterija. Za to je značaj našeg kampanilizma koterijski lma, kod nas, i gore. I same se koterije razdvajaju na koterije! Divoan dokaz kulturne solidarnosti i društvene zrelosti. Zaista!

Nek se ovaj konstataciji ne vesele moji razgovornici, kao da se njih ništa ne tiče. Moj zadatak nije da podržim ljude u obuzani Nisam vikao podržavati onima, koji uobražavaju, da svi moraju njima, a oni nikom. Ja volim one, koji prilaze. Volim one, koji se ne zanose nekim svojevolumnim maksimama, bez obzira na stvarnost. Rad se udešava prema prilikama, prema stvarnosti, a ne prema pojedinačkoj čudi.

Nek mi se ne zamjeri, što ću danas govoriti manjinske riječi u ovoj stvarnoj. Govorit ću i pričaću dugo. Ni to nije bez razloga. Čemu je sila prigovoriti, prigovoriti ću. Ako, kod toga, padne pitanje: A ko si ti, da smiješ prigovarati? Slobodan građanin, komu, po općim pitanjima, pristoi pravo kritike. Ne volite ton? Ali on, u koliko nije zloba, ovisi od vršnosće metala, po kojem se udara.

Budite, s toga, vrsni sugrađanini moji, vi, koji hoćete da ste javni radnici. Budite i ozbiljni, jer je ozbiljnost uslov i vrline. Nemojte da se najprije saglasite sa jednom

Pjesma o drugom kraju batine.

Spjevao: Starac Mijol

Prije Zore uranila vila
Na Mosoru i pripravlja krila,
Da poleti nebu pod oblake,
Da poljubi jutrnjice zrake,
Da sa zrakom izlažećeg sunca,
Na Mosoru pozlati vrhunca,
Na kom rodu sladke pjesme pjeva
I u dušu ljubav mu ulieva.
Kad je vila ruho opremila,
Prhne nebu, lagana je bila,
U čas sjedi na vrlu svemira,
Sa tjemenom vječno nebo dira,
I u krasnoj svemirskoj samoći
Pram istoku okrenula oči,
Čeka prve zrake sa Urala,
Da ih nosi do jadranskih žala.
Pram za pramom sa Urala jezdi,
Svjetlost diže i danici zviezdi,
Noć umira, nova zora svieće,
Iz sna budi svako božije biće,
A mosorska na svemiru vila,
U širine raskrtila krila,
Kupi zrake i brižljivo pazi,
Da joj jedna na dalekoj stazi,
Izpod krila ne izleti vani,
Kad se danak u jutro razdani.
Kupi vila sa Urala zrake
Pune žara, sreće svakojake,
I kad sunce u crvenom plamu
Htjede sažgat njezinu maramu,
Vila sleti k starome Mosoru,
I na Mosor, na golo kumenje,
Zrake pusti, ko novo sjemenje,

Da urode bogatijem plodom,
Pravdom, nadom, radničkom
slobodom

Prvom zrakom sa Mosora vila
Svetog Duje zvonik pozdravila,
Drugom zrakom Marjan zagrlila,
Trećom zrakom Gripe poljubila,
A četvrtom u tamnice trči,
Put slobodi Splitu da prokri.
Petu šalje na valove mora,
Da joj plovi doli do Kotora,
Preko Visa, Supetra i Hvara,
Dubrovnička, Korčule i Bura,
Preko župe, Lokruma i Mijeta
Do Cetinja mjesta od zavjeta.

Sestu šalje u sinjsku Krajinu
Da joj rieku poljubi Cetinu;
Sedmu šalje prama Šibeniku
Da obrati krvoloka Niku;
Osmu šalje niz ravne Kotare,
Da poljubi Iŕvračane stare.

Prije neg ih na put otpremila
Njima jeste govorila vila:
„Zrake divne sa gordog Urala,
„Ja vas šaljem pune ideala,
U krnjeve vama nepoznate,
„Na put dobri da mi vi svaćate,
„Sve radnike i seljačku braću,
„Kojim glave zavise o maću,
„Jer ne ljube krvoločke skute,
„Jer ne slave zmijurine ljute.
„Kada k njimu zdravo pripijete,
„Recite im da ste mlado diele,
„Sa Urala što dolazi k njima;
„I ljubav, slogu da im nosi svima.

„A sad zrake letite svud dalje,
„Gdje vas vila sa Mosora šalje,
„I kad svaka cilju se uhvati,
„Grudi njezne svaka razpalati,
„Ljevoj ljubav, svakoga sokoli,
„Lieči rane a ublažuj boli,
„Otkri rodu i srce i grudi,
„Zamrlima dušicu probudi.
„Svaka sjajem obusaj sve duše,
„Koje još se u carizmu guše.
„Tko za zdravlje moje vas upita,
„Kažite mu, da me carska svita
„Na Mosoru uloviti ne će;
„Oko mene da se oro šeće,
„Sure glave, sa deset čampora,
„Da me sruši sa tvrdog Mosora.
„A gdje na vas podigne se vika,
„Vi kliknite: ruska republika,
„Sve vas ljubi i gri i traži,
„Da se carskoj ne klanjate laži,
„Z Bogom zrake, sretan put vam bio
„Izpunite što je Ural htio!“

Kada zrake saslušale vilu,
Svaka skupi cielu svoju silu,
I poleti u neznate kraje,
Da ih svjetlom novim obasjaje.

Kuda zrake po svemiru lete,
Svuda im se pridružuju čete
Novih zraka, domaćega kraja,
Pune boli, tužna uzdisaja
I mole ih i zaklinju svime,
I od okrilje da ih rusko prime.

Kada zrake sa gordog Urala
Čuše sestre sa jadranskih žala,
Njima srce puknulo od jada,

Videć kako svaka sestra strada,
I rastvore od ljubavi grudi,
Prime sestre da ih udes budi,
Ne zateče na plavom Jadranu.
Skupa late vidaju im ranu,
Skupa lete kao sestre prave,
Ne plaše se aždajine glave.
Kada sestre zvonik obkolliše
Svetog Duje zvona zazvonije,
Žive budu, a mrtvi ustaju,
Ruske zrake sada da slušaju,
Što govore, a što njima zbere,
I dolaze da čuju govore.

Kuda pute ruska zraka trči,
Svjet se budi, na buljake krči,
Da ga njenim sjajem obasjaje,
Sav Peristil već je prepun raje,
Trg narođni ko šipak izgleda,
Puzar narod prepunio s reda.
Narod okom rusku zraku prati,
Željan čuti, što će mu kazati.

Kad se narod sav splitski okupi,
Ruska zraka na zvoniku stupi,
Zvonu reče dalje da nezvoni:
„Splitte grade, Rusja milijoni,
„Tebi pozdav šalju sa Urala,
„I još žele Dalmacija mala,
„Da se digne na noge junačke,
„Da se bori protiv divlje plačke,
„Da se bori od bijesnih pasa,
„Koji žderu iz vladinih kasa,
„Splitte grade, poznam tvoje jade,
„Ali nisam izgubila nade,
„Ne ćeš propast dok Rusije bude,
„Uspjet ne će glavurine lude

ideom, i ne misleći, da je treba ostvariti. Nemojte da u ovaj čas pribjegavate govoru, koji miriše na izgovor. Ako mislite, da je to vještina, varate se. A i kad bi bilo, ne bi odoljela psihologijskome ogledalu vaših posmatrača su strane Tragično je, ako uolražavate, da ste nepodirni.

Nemojte zavoditi na optimizam, ako na djelo niste gotovi, jer vam se to može da osvoji Optimizam je od vjerovanja. Nemojte, da vam se prestane vjerovati.

To ja velim onima, koji uobrazavaju i koji svoje odnose ne zasnivaju na uzajamnom povjerenju, nego na nekome „dijaloziranju“. A velim im još i to, da djelo pretpostavlja tri uvjeta: volju, sredstva i vrijeme. Ako se već ne mogu da zataje sredstva ni porekue volja — ma je skoro i ne bilo — za izgovor ostaje još uvijek treći uvjet — vrijeme. Ako idea moralno obavezuje, niko je se ne odriče. Tek, kad je vrijeme djelu, najednom se pjeva, da mu još nije vrijeme!

Pa dali bi ovaj zagovor uopće bio nuždan, da mu još nije vrijeme, da ovo već nije sazrelo? Ali, zbogom, vrijeme je, krajnje je vrijeme. Vjerujte, krajnje je vrijeme.

Bogovi naši, luzionirajte društva naša! Maknito se, šibenčani. Ako Kolo kasni inicijativom, nek ne kasni Filharmonija. Istina, Kolo bi, radi razloga, koje otprije iznijeli, bilo prikladnije za inicijativu. Ali ona ne smije da ostane samo na Kolu, kad se ono za to još ne stvara, i ako se Dr. Vice Ilić, ličnost, čiji je uticaj bio znatan kod svih odluka ovog društva, prvi među odlučujućim faktorima vodio mišlju široke fuzije. Sa njime se saglasio čitav upravni odbor Kola, radi čega je Kolo odbilo da odvojeno pridje bilo kojem društvu. Izgleda, da ova saglasnost nije više savršena.

Prioinimo, koliko nas ima, djelo fuzije. Niko nema snage, da ma se javno opre. Fuzija je, za Šibenik, jedna apsolutna nužnost. To valja pamtili. Ako volimo, da Šibenik bude grad i u sadašnjici, ostvarimo fuziju, da nam grad dobije jednu odličnu reprezentativnu ustanovu u oblasti zborne muzike, da nas drugi ne smatraju mjestom bez socijalnih i kulturnih uslova.

Zar da sama katedrala svjedoči, da smo nedavno razmislili dvo. **Kozulu, da**

Šibenik, i pokraj svoje vještinaševne katedrale, jedva da može podnijeti ime grada. U ostalom, lijepo bi to bilo, kad bi živeli u sretnome uvjerenju, da nam je i u sadašnjici dosta katedrala i uzjezi trg. Kao da je ona naša djele! Djelo je to naših dionova, njena unučadi. Ono svjedoči njihovu poštivost i veličinu, ne našu. Čime da se mi, njihova unučadi u XX. vijeku, pohvalimo? Dali time, što ne bijasmo kadri sazdati ni svoje kazalište; što ništa trajno i vrijedno nismo stvorili; što nemamo jed-

ne svoje kulturne institucije u pravome smislu ove riječi? Gajimo kult jeftinih heroja. Degenerišemo prosvjeto. Dajemo joj bijeg politikaštvu, koje se radja u umno-mne miraku. Štefimo joj silobitne grudi za ljubav nekog trajavog službenog patriotardstva, koje, osim šarenila, ništa na sebi ni u sebi nema. Izučimo kavansku politiku i kritiku. Na riječi smo sve, na djelu ništa, mi neslovna unučadi slavni katedralskih zidara. Dali ćemo nastaviti živjeti samo o trudu i slavi naših djelova? Pregrijmo djelo, da' bar u nekoliko pred sjeonima nji hovim opravdamo život svoj. (Slijedi).

Egli fu — bona parte!

On je bio! Naš veliki Napoleon nas je ostavio! Na rastanku je na stanici okupio oko sebe sve svoje vjerne i sa velikim suzama na očima želio se oprostiti s njima. Ali bol, koju je u srcu čutio pri smrti, Njemu Velikom Nikoli prekine rječ. Grlu mu zomukne, oči mu se izvrate i nakon malo časa pada u angoniju. Društvo za spasavanje ljudi, nakon što je ustanovilo, da se Veliki Nikola nije opio u Nikole Debeloga na njegovom krsnom imenu, prži mu prvu pomoć, baci ga u portantinu, odnese na kolodvor, ukrca u vagon i otpremi u Split, dru. Račiću na sumporne banje, i tako se nije mogao od nikoga osobno oprostiti. Za pokojnikom u Šibeniku su njegove komšije htjeli izdati osmrtnicu, ali odustalo se od ove parade, jer se je u prvom redu usprotivio njegov bivši šef Dr. Lederer. Kad je Hotel Kosovo čulo, da pokojnik ne jede više bene i on odustane od izdavanja osmrtnice. Hotel Krka nije se mogao priključiti ovom mjanju. On je izpjevao ve-

**Dali, šibenčani, sretan bio, vino pio
Kuda Niko 'ti bdiš!**

Za Hotelom Krka povela se i kafana Krka, pa i ona išla rep i zapjevala.

Oj, Nikola Bona parte,
Što će sada naše Karte!

Kovačeva krčma nije ni pjevala niti je izdala osmrtnicu. Grehotaj je trošiti po smrti išta.

Medjutim, dok su njegovi bližnji ronili za njim krokodilske suze, miješni suci, bivši mu kolege, razbijali su glavu da sastave račun, koliko mu je rendila šetnja po Šibeniku. Nikako se nijesu mogli složiti u tomu. Jedni su nijenjenja, da je on bez ikakve zasluge u Šibeniku zasluživao 300, a drugi tvrde 400 dinara dnevno, i uprav, jer ston svotlicom nije mogao ovdje živjeti, „želio“ je da na vrat na nos bude premješten magazinu u Splitu.

Bio je miroljubiv. Za vrijeme njegova pašovanja u Šibeniku nije se nikoga batinalo u glavnjači a najmanje Hrvate; nije se kralo u gradu, i nitko nije smio za isposlovanje pašuša primati platu in natura, a još manje dolara.

U tomu je bio pravedan i strog. Niko pod njegovim pašovanjem nije bio pravedan kažnjen, a infamija je ono, što se po gradu čavrlja, da se za vrijeme njegova kraljevanja švercovalo sa srebrenim krunama. Ovo nije istina, isto tako i to nije istina, da su se za njegova gazdovanja u Paradizu iz straha pred orfejom iz podzemnog svijeta dijelili poljubci badava.

On bjel i umrē — naš bonaparte. Za njim plaču, hoteli i karte, jegulje i bene...

De mortuis nihil, nisi bene!

Seljak — seljaku.

Dragi brate — mili družo,
Hranitelju svijeta tog,
Pozdrav tebi s kitom ruže
Iz dna duše — vrta mog

Kako si mi, kako dolje,
Kako tvojih ruku rad?

Da! si miran, dobre volje,
Dali, šibenčani, sretan kad?

Mukom mučiš — nedaš glasa,
Miališ, sve je sudba, kob,
Miališ, nema tebi spasa,
Dok ne bace te u grob.

Ne varaj se, nije tako,
Sretan bit će domah tvoj!
Seljak — radnik, samo ako
Složni budu biti boj.

A. Alagić, seljak,
Orebić, Dalmacija.

Naši dopisi.

Zagreb, 7. lipnja.

Dalmatinska Rasica u Zagrebu.

Posljednji krvavi događaji, koji su se odigrali na ovome bratskom sveučilištu, bit će zapisani crnim slovima u njegovoj poviesti. Upravo ove godine kada se slavi 50. obljetnica toga rasadnika hrvatske kulture, milog nama svima Hrvatima, izazovom nekih divljih mračnih tipova, ta naša svetinja bila je poprskana krvlju, bila je oskrvnjena; nanešena je teška i neoprstiva uvreda cjelokupnoj hrvatskoj akademskoj omladini, koja se nikada zaboraviti ne će. U času patriotskog zanosa dok je hrvatska akademska omladina na tarasi zgrade sveučilišta pjevala hrvatske narodne himne i kličuč hrvatskoj domovini, hrvatskom sveučilištu i Radiću, navalila je bjesomučna i divlja i nekulturna balkanska rulja golim noževima, bokserima i revolverima. Taj događaj, taj dan bit će zabilježen kao vječni žig sramote na čelu tih divljih Balkanaca.

Da šira dalmatinska javnost upozna tu nekulturnu i divlju rulju nekulturnih dalmatinaca, kojih se kao pravi dalmatinac — Hrvat stidim, navesti ću samo nekolicinu njih koji su inscenirali, predvodili i koji su se najviše isticali u tom krvavom i divljem napadu. Tu je poznati razbijač-razbojnik Anđelino- vić, koji se je pojavio na tarasi sveučilišta s golim nožem u ruci i noseći teške željezne rešetke, da ih baci u grupe akademičara; tu je zadranič-talijanaš Paštrovič; tu su poznati zagrebački batinaši braća Bulati; tu je sin općinskog upravitelja Drniša Milovna Ljubić, koji je na tako divlji način na skalama tarase s bokserom u ruci nasrnuo na Hrvate Akademičare.

Te nekulturne i divlje Dalmatince i ostale njihove nekulturne drugove onoga napada preporučuju Hrvati Zagreba Hrvatima Dalmacije, a nadamo se da će doći i naše

„Utuč tebe i beđeme tvoje.
„Slušaj Splita sada rieči moje,
„Koje tebi sa Urala nosim,
„Da u gradu i golim i bosim,
„Da u gradu i žednim i gladnim,
„Da u gradu bijednim i jadnim.
„Dub podignu, a dušu osvježe.
„Mene s tobom bratska ljubav veže,
„Mene s tobom bratska slogu spaja,
„Mene s tobom ništa ne razdvaja,
„Tvoje boli na meni su prišti,
„Tvoja suza svaka mene tišti;
„Tvoje muke moji uzdisaji!
„Oh da mogu tvojoj pomoć raji,
„Koju tlači podplaćena fela
„Ja bih, Splite, sebe pregoriela,
„Ja bih dala po Urala moga,
„Da izbavim mučenika tvoga
„Iz singijra, od teških okova,
„Koje njemu Tecilizaci skova.
„Ali, Splite, što ti mogu dati
„Sada, to ti boću svetovati,
„Da se griješ na ruskim zrakama,
„Da ih gliš sa obim rukama,
„One će ti živce pobuditi,
„Nad glavom će tebi uvijek bđiti,
„I kad ruske ogriju te zroke,
„Sve ćeš smrvit jugovinskih svruke:
„Perovici, razni Maguzini,
„Tecilizaci i banduri in,
„Svi će skakut pred tobom u morē.
„Slušaj, Splite, što ti zrake zborne,
„One duh su ruskih velikana,
„One soblja ruskih kapelana,
„One oko ruskih učenjaka,

„One duša ruskih mudrovnjaka,
„Koji no su na očigled svijeta
„U Rusiji za pet punih ljeta
„Red uveli, da ne mogli bolji,
„Kako znadeš po narodnoj volji.
„Ruski narod čamio je dugo
„Pod carizmom, svijet se s njime rugo,
„Al kad seljak otvorio oči,
„Al kad radnik na noge se skoči,
„Car odlet bez ikakva traga,
„Rusija se oslobodi vraga
„I njegovih lažnih savjetnika.
„Narod klikne: „Neka republika
„U Rusiji sada zapovjeda!
„A cariste gonit ćemo s reda!“
„Narod reko, Bog nije poreko
„Na kolj na ruski narod kleko,
„Republika Rusijom zavlada
„Carska kuća za uvijek nastrada.
„Splitu grade, Rusija te voli,
„Splitu grade, Rusija te ljubi,
„Splitu grade, Rusija te moli,
„Da se znanjem oružoš do zubi,
„I da braniš ponos i poštenje,
„Ona tvoje želi uskrsenje,
„A ti, Splite, jasno progovori:
„Republiku na Jadranu stvori.“
„To izreče sa Urala zrak.
„Dušu Splita potresla se svaka,
„I odlet i vili na Mosoru,
„Da joj priča o vilinskom zboru,
„Što je Splitu kazivala ona
„Kad prestahu zvonit splitska zvona.
„Kada zrak na Mosor se vraći,
„Nadje sestre na zboru kod vile,

Svaka stade namah kazivati,
Što su jutros svudje doživile.
„Druža zrak govori polako:
„Na Marjanu nije bilo lako,
„Prodriet meni ispred policije,
„Koja čuva naše glave dvije,
„Morić Iva i Vicka Jelasku,
„Al sam ipak ja prošla dasku,
„Koju redar postavio bješe,
„Da mi krila sa daskom okreše.
„Na Marjanu svaki bor zeleni,
„Koru ima, koja se crveni;
„Svaki borić ko ozon miriše,
„Za seljačkom republikom diše.“
„Treća zrak na to progovara:
„Na Gripama punim rajskog čara
„Ja sam bila u Dvornika Duje,
„Koji pravdu u nebasa kuje.
„Na Gripama sve pošteni ljudi,
„Republiku nijedan ne kudi!
„Sad četvrta progovori zrak:
„U tamicam punim buha, mraka,
„Ja sam bila, tješila uznike,
„Ljubitelje ruske republike“
„Sada petna progovara zrak:
„Letjela sam od jutra do mraka,
„Preko Visa, Pučišća i Blata
„Preko Jelse i Pelješkog Rata,
„Preko Gruž, Tivta i Kotora
„Da me vidi kršna Crnogora.
„Gđjedvoj bijah u kućam, na javi
„Svudje narod republiku slavil!
„Šesta zrak na sva usta reče,
„Da u Sinju narod traži sreće
„Svomu rodu, svojoj Domovini

Trilju. Dicmu i riedi Cetini,
Svomu ocu, i rođenoj dieci
U slobodnoj ruskoj republici!
„Sedma zrak vili progovara:
„U Šibenik kad sam dolećela,
„Nadjoh u njem svakovjakih fela,
„Kukavica, roda izdajica
„Izjelica i još poturica,
„Koji služe svakomu kumiru,
„Koji vragu pjevaju na piru,
„I bila sam ja na trista muka,
„Da me koja caristička ruka!
„Ne ruzbije, al na sreću nije
„Uspjelo joj, tamo narod lije
„Gorke suze jer od jada strada,
„Al mu duši jedina je nada,
„Da će njega u sred Šibenika
„Spasit moći ruska republika“
„Osma zrak stane da govori
„U Kotarim što se svuda zbori,
„Što se želi, a i što se traži;
„Nitko tamo ne vjeruje laži,
„Nitko ne će da ga sila bije,
„Svakom srce za slobodu bije,
„Silu trpi, ne podiže viku
„Seljak ljubi rusku republiku!“
„Kada vila glase saslušala,
„Zrake dalje u svet je poslala,
„A uzjaše na oblacić gusti
„Te se nad Split nizbrdice spusti,
„Da sasluša što se tamo zgdja,
„Kakva ono nastala je svadja.
„Slušaj vila s vrha od zvonika
„Kakva ono podigla se vika
„Na obali jadranskoga mora,

vrijeme, kada ćemo i mi odavle „dostojno“ otprijeti tu divlju rulju iz našeg pitomog i lijepog Zagreba da se više ne vrata

Hrvat-Akademikar.

K. Stari, 8. VI. 1924.

Naša Organizacija HRSS, čiji su predstavnici bili pozvani da prisustvuju zemljoradničkom prosvjednom zboru u Šibeniku, uputila je sljedeću brzojavku:

Dane Škarica

Šibenik

Pridružujemo se protestu i ako sumljamo u uspjeh. Zaludu sve kod današnjeg režima. Kad se svi okupimo u jednu frontu sa braćom iz Hrvatske moći ćemo izvoštiti naša prava

Organizacija HRSS. — Stari
Grgur Lukas Mate Radunić

Op. Ur. Ovomu ne treba komentara. Brzojvka jasno govori. Zemljoradnicima je jednako i pravo mjesto u brv. republikanskoj seljač. stranci

Vodje se još ustručavaju, i ako se je ogromna većina zemlj. masa već svrstala u redove HRSS. Neka gospoda zemlj. vodje paze da ih vrijeme ne preskoči!

Ustrišci.

Iz režima nasilja i pljačke. Sotip Bordjević radnik nekoliko puta je u kvartu paliluskom strahovito tučen i vandalski mučen za krađu od 110 dinara koju nije učinio, jer ga je sud pustio kao nevinu.

A Nikola Pašić za utajan milion ruskih carskih rubalja i njegova žena za utajanih 30.000 franka, njegov sin i njegova kći koji uzimaju ogromne provizije za svaki posao s državom — uživaju najviše potašti.

Lazar Sekvestar arhiepov i Guter Velizar veliki glodar sede kao članovi pojedinih uglednih društava umesto da nose okove u kome od državnih kazamata.

(Republika)

Grčka je spremila pasoš svome kralju za Rumynju.

Rumuni sada spremaju pasoš svome kralju.

Da li da poželimo da taj pasoš bude viziran za Jugoslaviju?

(Republika)

Jesu li radikali lupeži? Poklik Dane Škarice na prosvjednom zboru da su ministri radikali lupeži uzrujao je mjestne radikale u tolikoj mjeri, da su i oni Odlučili na sv. Iliju sazvati prosvjedni zbor, na kojem će obroriti tvrdnje Danine. Za izjestitelja izabrali su Franu Sinaru.

Književnost.

Hrvatska pčela. Primili smo 5 broj „Hrvatske Pčele“ za mjesec svibanj, koji je izašao na 20 stranica sa dvostrukim omotom. To je dovoljni dokaz, da je i naše Hrv. slav. pčelarsko društvo u Osijeku i u ovim teškim vremenima vrlo agilno, i da se njegov organ „Hrvatska Pčela“ rado čita. Sadržaj je 5 broja vrlo obilan, biran i savremen, pak možemo zeto punim pravom, kako našem najstarijem pčelarskom društvu na Slavonskom Jugu, a tako i vrliom uredniku tog našeg najstarijeg pčelarskog lista u državi S H S na lijepom uspjehu samo čestitati. Mi tog krasno i velikom pomnoženjem uređivani list svim pčelarima najtoplije preporučujemo. Pretplate iznosi na cijelu godinu 32 Din., a šalje se Upravi „Hrvatske Pčele“, Osijek I., Kokotova ulica 33.

„Konac jedne laži“ savremeno razmatranje o socijalno-gospodarskom pitanju Hrvatske. Pod tim naslovom izašla je brošura od Dra Gjura Basarićeka u kojoj se raspravljaju socijalna pitanja u Hrvatskoj. U toj knjizi se osolito upire prstom na pitanje unutarnje kolonizacije, te se ističe kako je rješenje našeg socijalnoga i gospodarskoga pitanja usko spojeno sa rješavanjem toga pitanja. Nebrojenim konkretnim slučajevima dokazao je, da ne stoji tvrdnja, da je naš seljak nesposoban za unutarnju kolonizaciju. Negu naprotiv, da utvanredno napreduje u novom kraju. Aktuonošću, pitanja, koja se raspravljaju potrebno je i vrijedno da si je svatko pročita. Cijena je knjizi Din. 10, a naručuje se kod „Grada“, posloavnica za davanje informacija Zagreb, Gajeva 10/II

O narodnoj pjesmi: Na Duhove u večer čitao je u Hrvatskoj čitaonici u Šibeniku g Stipan Banović, prvi član Društva hrvatskih književnika. svoju radnju „Odiseja hrvatskog narodnog pjesništva“

Tu je naučnu raspravu primila za svoje edicije Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Predavanje je bilo u korist „Hrvatskoga ludiše“, društva za izobrazbu i odgoj omladine.

S. Banović je najprije spomenuo nekoliko naših narodnih pjesama sa motivom Homerove „Odiseje“, a onda se je potulje ustavio na pjesmi „Bojčić Delolija i ban od Janjaka“, što ju je bosanski biskup Šunjić stampo u svome zborniku, koja se po svojoj radnji i opširnosti još više primiče sadržaju „Odiseje“.

Napokon je iznio veliku, još nigdje netiskanu narodnu pjesmu „Primorac Ilija u lijuju žene prosce“, što ju je sam zapisao u svome rodnome mjestu Zaostrogu. U toj pjesmi prosca Ilijine žene rasipaju njegovo imanje, dok se je on borio u Kandiskom ratu, kao i u „Odiseji“. Otac Ilijin pobjeog je na stanove k blagu baš kao i otac Odisejev. Napokon dodje Ilija kući, pohodi oca na stanovima, sastane se sa snom i ugovori s njime da pogibiju prosace. Nakon raznih natjecanja u igrama, u kojima s uspješnom učestvuje i Primorac Ilija, dolazi i strijeljanje lukom po želji žene Ilijine. Pošto nijedan prosac nije postigao ugovorena cilja, naša se luka i Primorac Ilija (preobuču u prosjačke haljine) i strijeljama pouhija lakome prosce. To je strijeljanje prikazano vrlo lijepo i plastično.

Osim ove glavne radnje mnoge situacije se slažu posvema sa „Odisejom“. Iako na pr. Ilijin pas „Savo“ crkava, kad prepoznava svoga gospodara uprav kao i pas Odisejev, a kao što Odiseja poznaju po rani od vepora, Primorac Iliju poznaju po rani od medvedja.

Raslijaniji sadržaj u 22 glavne sličnosti izmedju grčke i naše pjesme g. Banović dolazi do zaključka, da su neki prizori naše pjesme postali pod utjecajem nekih prizora u „Odiseji“, a to se je moglo dogoditi, misli on, ili po pričanju naših trgovaca i mornara, koji su bili sa Greima u saobraćaju ili po samoj Homerovoj „Odiseji“, za koje su sadržaj mogli seljaci doznati po pričanju studenata ili frajera, osobito iza kako je tiskan krasni Zamanjin prijevod „Odiseje“ na latinski jezik g. 1777. i 1783, koji se je u našim krajevima medju inteligencijom dosta čitao, tako da je god. 1832 prijevod doživio i treće izdanje u Zadru.

Političke vijesti.

Iz Hrvatske republikanske seljačke stranke. Na duhovski ponedjeljak 9. o. mij bio je održan pouzdani sastanak, pristaša HRSS iz sjeverne Dalmacije. Iz šibenskog sresca sastanku su pristupili predstavnici 19 mjesnih organizacija HRSS, a osim o-

vih je bilo predstavnika iz benkovačke i drniške krajine. Sastanak je otvorio tajnik šibenske organizacije Marko Berović a predsjedovao je narodni poslanik Mate Goret. Govorili su nar. posl. Mate Goret, M. Jerinić, J. Drezga i Mijo Grušičić. Ustanovljena je jednodušnost i jedinstvo medju pristašama HRSS, te kolosalni napredak na širenju republikanske ideje u ovim krajevima. — Sastanak je 12 i pol sati iza podne zaključen uz klicanje Republici i Radiću.

Domaće vijesti.

Zlostavljanje vojnika u Crnoj Gori. Javila nam jedan naš drug, koji se nalazi u vojnoj službi u Nikšiću, o uzasnom postupku oficira i sarža Srba sa inorodnim vojnicima. Tako su 16 V. o. g. komandant bataljuna Živko Destefanović i Naci Boldan držali ljude tri dana gladne i prijetili se, da bi ih oni mogli držati bez jela i pića devet dana, kad bi htjeli. Nekom Ivanu Rozumu iz Samobora zabudali su pod nohte igle narednik Nordam Živković i desetnik Rađe Redja.

Ako je bome tako, onda je to divljaštvo ili nas se hoće da uvjeri, kako smo kulturni i kakva je u Crnoj Gori zlatna sloboda. Alaj osloboditeljima za takovo oslobodjenje, rekao je jedan stari Crnogorac tome našem drugu.

Nova sloboda u Crnoj Gori. Ove je dane 120 Crnogoraca povezano u lance i otpremeno u pritvore po oružnicima radi politike. Nikolu Kaštelana, bivšeg crnogorskog oficira odvelo je 6 žandara od kuće od posla u zatvor. Narod je uzrujan. Seljaci ga pratiše, da ne doživi sudbini nesretnog Mijuškovića.

Gradske vijesti.

Malarija. Komisija društva naroda za proučavanje mečvara i pijljanje malarije nije pregledala Jadrovtca. Upozoreni na činjenicu da u ovom prijedelu jara malarija, izpostavilo se je da ova zona nije bila ubrojena u mečvare. To će reći s drugim riječima, da oni ljudi, koji su na poglavarstvu i na vladi imali sastaviti listu područja gdje malarija hara, nemadu o tome ni pojma, kakvih žvija škleta imade u Vrpolju i u oklici Jadrovtca. Veliki župan Dr Ivo Perović, dok je bio u Šibeniku zašto se nije dao nikada tačno informirati od zdravstvenog referata Dr. Montane. Ta on je pod Austrijom dijelio kinine i on bi žan u tome bio dobro informirao. Veliki župan tražio je valjdu informacije od inž. Muzanića, koji u ovim stvarima nemu ni pojma.

Na plakati kod obćinskog dvora. Tamo rulja plaćena od vlade, Heinzelu izkrcat ne dade Na muo se, „doli Zagreb“ riče, Amo biesano na Baljkasa sićke, Baca njega na ploču i gnjavi, Da ga živa u neviesti zdavi; Tamo fela od najernije vrsti, U krvi joj zagreznuli prsti, Na Šegvića diže huku „bratsku“ I psuje mu Majčicu Hrvatsku, Amo furda iz gradskih kanala Javno grdi zrake sa Urala. Tamo gradska zadnja fakinaža, Da joj samo povisi se gaža Na Sokola batinom udara, Prebija mu kosti od rebra, Amo skoli, carski idioti, Pjesmu poječ po carevoj noti Gradom plove ko po riesti lieta Da prebija još Jelasku Vicka I s njim druga Marića mu Ivu Jer od rada poštenoga živu. Tamo tenci, plaćeni izrodni, Nož u grudi tjeraju slobodi; Amo jerci u cik zore pjani, Kliću da su izbrojeni dani Radnicima i težačkoj glavji, Tamo brzus krvoloke slavi, Amo cigo krvnicima pjeva; Tamo blesak od pušaka sieva, Tane leti radnika ubija, Amo lopov, caristička zmija, Za kraj drži batinu u ruci, S njome vilita po širokoj luci,

Koga shvati, jaoh njemu mati, Pomoć ne će niti car mu duti. Tako rulja bara i obara U sred grada svud nemire stvaru, Sve to gleda slavna policija, Mirne duše u radosti pliva, Da j' Baljkasu prolomjena šija, Sve to gleda u duši uživa, Da j' Šegviću odora sva žuta. Vila sluša, sve nepravde guta, Al kad začu da plaćena rulja Solitar je zakubala ulja, Da ga vruća u grlo ulije, Svakom, komu sreć živo bije, Za Hrvatskom, za Majkom Rusijom Uhvati se u koštac sa zmijom Da joj čupa dva otrovna zuba. Kad to spazi fašistička guba, Nož u ruke vadi iza pasa, Krikne glasno: „Sva radnička klasa „Na vrh noža do noći će biti, „A Hrvatim krvcu čemo liti „Izpod vrata, nek teče po gradu. „Tko ne štuje carističku vladu, „Tko ne ljubi carja i caricu, „Tko veliča bana i banicu, „Tko se klanja Lenjinovoj sjeni, „Svakom onom vratom ti zakrem, „Car je dika Rusa i Rusije „Skršit treba Sovjetske Unije „Napried, braćo, car-ki glas nas zove, „Da strpamo u ratne topove „Sve radničke i seljačke glave, „Nek u topu čičerino slave!“ Vila sluša, razum j' se muti,

Mirno sluša, ali se ne ljuti, Već kad vidi kako jezdi rulja, Sobom noseć kipećega ulja, Poboja se za živote mlade Svojih ljudi, pa brzo ustade, Glasom zove rođjene Splićane, I dozivlje hrabre Šibenčane, Da ustanu na obranu sada, Da se bore ko do sad nikada Za poštenje i za rusu glavu Proti silnom zmaju i udavu, Koji hoće da Jadran poguta Opet, braćo, caristička knuta. Cim začuli Šibenčani vilu Lete u Split da obore silu, U Splitu se sa svom braćom združe, Da po gradu pohvataju spuže, Koji jučer sičkahu ko pjani Da su njima izbrojeni dani. Kada vila spazi Šibenčane Oko sebe okupi Splićane Pa ih redom ljubi sve u čelo, Ona njima prozbori veselo: „Mila dieco, sokolovi živi, „Da ste živi, nieste tomu krivi. „Da ljubite rusku republiku, „To je vama svima sad na diku. „Al se vama crna sudba piše, „Proti vama barut već miriše. „Rulja će vam u grlo ulievat, „Vruća ulja, nemojte okljevat, „Već batinu od ljutoga zmaja „Pograbite vi s drugoga kraja, „Pa se s njome branite ko ljudi. „Vaša zora na istoku rudi.

„Složno, skupu, sramna bez uzmarka, „Branite se od lopovskih šaka; „Složna boda hrlite na janjce, „Vas će pratit, moje žarko sunce; „Složna grla pjesmu zapjevajte „Od rulje se tlačiti nedajte; „Čast i ugled u vašim rukam „Splita leži, koji sad u mukam „Silno trpi, al se u vas uzda „Da će te ga oslobodit buzda, „Koji njegov ugled porušije, „I sramota na svijetu mu biše. „Ajte mirno, bez buke i vike, „Moć je s vama ruske republike!“ Kad junaci saslušasč vilu, Njezinome poklone se krilu, I odoše bez buke i vike, Moć ih prati ruske republike, Šibenčani u Kolo odoše. A Splićani u Gripe podjose, Mirno idu, golijeh su ruka, Njih ne dira rulje halabuka; Šibenčani nikoga ne mole, Dub ih vodi Šubića Nikole, A Splićane Špiro Roje vodi. Da ih carske rulje oslobodi, Kuda Šubić krene desnim okom Šibenčani na mjestu su s kokom, Kuda Špiro svoj pogled obrati Splićanicu mu poslaha ne krati. Kuda vojske prolazahu dvije, Svud se kriju fašističke zmije. Prva vojska rođeni Hrvati, Svaki od njih okom rulju mlati, Druga vojska radnici su splitski,

Pravi Schicht-sapun s markom „Jelen“ najmiliji je sapun svake štedljive domaćice. Pazi na ime pravi Schicht i marku „Jelen“!

Učiteljska škola u Šibeniku priređuje dne 15. juna 1924. u arcai Hotel „Kosovo“ u 8.30 sati večer Koncert u korist siromašnih djaka uz dobrohotno sudjelovanje g.ice F. Vitaliani i B. Celer-Promina. Ulažu cijena 10.— din.

Program:

1. Spoljar: a) Jur tri noći. b) Dokler sem mlado bla. c) Zginula je... pjeva mješoviti zbor. 2. P. H. Sauer: „Pogled ne v dolžno oko“ muški zbor. 3. I. Dominis: „Sirotinama“, alt-solo uz pratnju glasovira pjeva gđica F. Vitaliani. 4. St. Mokranjac: Primorski narodni uapj ženski zbor. 5. Haendl: „Largo“ oktet violina. 6. G. Verdi: La Traviata (Ah forse lui...) pjeva gđica B. Celer-Promina. 7. Č. M. Hradzira: „Ljubakanje“ ženski zbor uz pratnju glasovira. 8. Zorko: „Uspavanka“ violina - solo (uč. III. teč. Dešpalj) uz pratnju glasovira (uč. II. teč. Krstanović). 9. Vlad. Dvoržajević: Zarudela šliva ranka mješoviti zbor. Dirigent: Petar Baković, nastavnik muzike.

† Mijo Baranović. Od boljetice, koja je od dugo vremena u njemu zasadila svoju klicu, umro je ovaj značajni šibenčanin. Po prirodu svojoj romantičar, dolazio je u sukob sa zblijom života. U službi svojoj kao opć. činovnik, bio je vrlo savjestan a odukičivao se ljubavlju prema svome gradu. Težak mu je bio najmiliji, jer i sam bio teškuću sin. Kad se i u Šibeniku ustalasio težućki pokret, vidjestinu ga kao prvaka. Ali mu je boljetica savjetovala mir, te je za to u posljednje vrijeme živio povučen.

Ku ga je u sticu poznavao, taj ga je volio i poštuovao.

Sprovodu je prisustvovalo mnogo težaka, radnika i građana, da mu otadu posljednju poštu.

Vječna mu spomen!

Lijek protiv reumatizma. Poslije ovoga groznog rata naš narod pati mnogo od reumatizmu a rijetko ko znađe da se danas ta gadna bolest može lako iziećiti liekom Hadio-

Balsamica Dr. Rahlejeva. Još u Rusiji Dr. Rahlejev postavio se je izučavanju toga lijeka, te je njegov dugogodišnji rad uredio zaslužnim plodom. Prije dvije godine ispitiujući svoj lijek u Sloveniji postigao je Dr. Rahlejev izvanredne rezultate tako, da je danas njegov lijek priznat kao jedino najbolje sredstvo protiv svih vrsta reumatizma. Dok 2-3 flašice toga lijeka izlieči se lako i brzo ma najstariji reumatizam. Lijek se izrađuje u laboratoriji Dr. Rahlejeva Beograd. Kosovska 43.

Zorić Mirko mladić od 20 god., sin ugledne težačke obitelji, bio je po svojoj prirodi melankoničar. Kako doznajemo ovih dana je morao nastupiti vojnu dužnost. Otragu desetak dana je pušao iz kuće, a stariji brat doznaviš da se nalazi u Splitu, pošao tamo i vratio se s njime na Duhove u Šibenik. U večer istoga dana ga je opet nestalo. Vlakovodja voza, koji je u ponedjeljak u jutro vozio iz Šibenika u Split opazio je na tračnicama blizu sv. Jurja formalno prepolovljena čovjeka. Odmah je stvar prijavio, a lješina je bila prenešena u pokr. bolnicu, tđ je ustanovljeno, da je to lješ Zorića Mirko Nuko nezna za pravi uzrok toj tragičnoj smrti jednog mladog života.

Optuženi radnici kod radnika Rebernika i Breuera, policija je našla nekoliko progusa i majka koji su u Beogradu bili štampani i cenzurirani. Policija je radnike uapsila i predala Drž. Odvjetništvu. Ovo se je informiralo glede progusa u Beogradu i u Splitu, pa je i nakon što je ustanovilo da su progusi redovito štampani i cenzurirani, radi progusa i portreta Lejtinova, protiv rećenim radnicima, podiglo obituznicu, radi tobuže širenja komunističke propagande i to na temelju famoznog zakona o zaštiti države. Jasno je da je optužnica neodrživa i da ja Drž. odvj. u ovom slušaju bilo previše revno — Nego upozorit ćemo Drž. odvj. na ovu činjenicu

Meštrovici i Kijaković izradili su borbenu sliku (kip) Lenjina, koji u alegoriji prikazuje, kako Lenjin ruši kapitalističko društvo i poredak. To je nešto više nego širenje komunističke propagande, ali do danas njemu čuli, da su gornji umjetnici, radi toga bili optuženi, kako bi bilo da ih naše Drž. odvj. tuži sudu?

Tragične smrti na želj. tračnicama: Josip Markon, željeznički strojar, od 45 godina Otraga 5-6 dana, dok je vršio službu na Utešću blizu Druša, nezna se kako, pao je pod jurčić voz, koji mu je smrskao obje noge. Bio je prenesen u Šibensku bolnicu, gdje usljed velikog krvarenja peti dan preminuo.

Odgovori Uredništva.

Hrvat akademičar - Zagreb. Javi nam tvoju tačnu adresu, da ti možemo odgovoriti na tvoje pismo.

Običinskom Upraviteljstvu - Šibenik. Vaš spis bez datuma prispio nam je danas srieda iza dvanaest sati, dok je zaključak uredništvu bio jučer (utorak) na podne. Izpravak za ovaj broj došao kasno. All se žudimo, da ste na istomu zaboravili staviti datum. Ustrpite se, a u narednom broju donieti ćemo vama rado Vaš Izpravak, ali sa kućom.

Izdav i odg. ured. Međić Niko. Tiskar: Pučka Tiskara — Šibenik

Rastuženim srcem javljamo svim prijateljima i znancima, tužnu vijest da nam je sinoć blago usnuo u Gospodinu, nakon duge i teške bolesti u 70 god. života naš mili i nezaboravni suprug, brat i stric: **Ivula Sunara pok. Šime**
Njegovi smrtni ostanci biti će preneseni sutra u 8 sati pr. podne iz kuće žalositi ravno na grobište sv. Ane.
Šibenik, dne 10. lipnja 1924.
OŽALOSĆENI:
Štana, supruga: Marko, brat: Jere, Šime i Joso, sinovci: Barica udato ičljan, vić, nećakinja; za se i za ostalu rodbinu.
Moli se bili oprosti od šiljanja vijenaca.

Opletene bocune
(demižone) u svakoj količini od 3 do 50 litara razašiljem poštom ili željeznicom uz najjeftinije cijene. Veliki izbor staklene, porculanske i luksusne robe. **STAKLENE PLOČE** svake vrsti, brušena i nebrušena **OGLEDALA**. **REX i ULTREFORM** boce i lonce za ukuhavanje voća preporuča **Staklana VJ. FRANZ, Zagreb**
Jelačićev trg. 7.
Specijalno skladište ljekarskih botica i laborat. robe.

Glavu sattr svakoj će ju liski. Kad Hrvati Kolo zapoješe, Svi fašisti od straha pomrieše, Nijedan nema srca ni kuraže, Da se junak pred Kolom pokaže, U se dušu, svi fašisti šute, Šibenčani ne plaše se knute. Zovu oni fašiste na mejdan, Al se njima ne odzivilje nijedan. Crveni su ko skuhani raci Štapa drže u lijevoj šaci, U znak da se oni borit ne će. Ali oni fašističko smeće Na Gripu se potajno povuče, Da radnicim koljena prituče, Kad se smeće na Gripu došulja, Noseć s obom kipećega ulja, U Dvornika gostionu prodre, Da radnicim kožu s tiela odre. Stane bućit glasovi se čuju, Kijim svašta prot radnicim bluju, Njima vele, da su izmeline Sa sjevera ruske sovjetine. Njima kužu, da su propalice, Carskog dvora da su izd jice; Mirno sluša sva radnička četa, Kako rulja čuvstva njima sveta Grdi, psuje, kako riga laži, Kako sukob bez potrebe traži; Mirno sluša, na ruke joj pazi, I kad četa na jednom opazi, Da se rulja svih batina hvata, Skoči četa, poleti do vrata Rulji grabi batine iz šaka, Do tri oke pretešća je svaka,

I batine za kraj drugi hvata, Rulju stiže zaslužna plaća. Četa rulju ne šteti već tuče, Da joj glava na tjemenu puče. Stoji lelek fašističke rulje, U bijegu zaboravi ulje, Nogum lježi, kosa joj se ježi, Policiji viče: „Veži, veži! „Ruske ove gadne konjušare, „Ruske ove sunradne poklisure!“ Kada poklik začu policija, Vadi sablje u dvore probija, Tuče desno, sabijam mlati lievo, Traži onog tko je pjesme pjevo, Na našem jadranskomu žalu, A u slavu Volgi i Uralu! Kad redari krivce ne nadjoše, Špira Roju za vrat spopadoše, Čulić Rejka uhvate za ruke, Jože Roju stavljaju na muke, Reći Anlu, vrstnoga zidara, Dva potežu državna redara, Mile Roje glasno protestira, Policija da ga rukom dira, Krstulović Ivan se ne daje, Da s njim redar pravi pošpradaje, Svi se brane, ko pravi junaci: „Kavgi ovoj krivi su ulaci, „Policijo, zakona se drži „Fašistima obrvice sprži!“ Za prosvjede, obič j je stari, Policija mari i nemari, „Ona byuta i radnike mlati, „Nek vns brani Rusija vam Mali!“ „Radnicima zbrojeni su dani!“

Neko krikne i pobježe vani. Policiji sve to malo bilo, Pa Dvorniku Duji hoće šilo Da zabode u obadva oka, Jer ne pozna ljude od vidok, Koji no u kod njega sjedili I veselo rujno vince pili. „Za stolom je pijuckalo dosta „Ljudi, ne znam pojedinog gosta!“ Veli Duje, komesar naluže: „Kada Dvornik drzovito laže, „Kuda ljude taji iz inata, „Zatvori mu gostione vrata!“ Sa zvonika vila doli gleda, Kako pravda svud se tlači s reda, I biježi što redari rade, Magazinu ručak da oslade. U aps vođe po izbor radnike, Da su krivci galame i vike, Tecilizaci njima namah sudi, Da su krivci za napadaj budi, Da im glava u tamnici gojje. Svi pravedni u duši se čute, Prosvjeduju protiv carske knute, U tamnice idu svi veseli, Jedan drugom od radosti veli: „Trpi družo, jedan za drugoga, „Svi za jednog, a na pravdi Boga!“ I ova će brzo proći sila. „To nam kaže sa Musora vila!“ Kad radnici udju u čeliju, Dočeka ih, a na radost svih uh, Do pedeset brabrib Šibenčana, Tecilizaci koje u sred dana

Na prevaru strpa u zatvore, Ko najgoru careve zlotvore, Među njima dva radnička druga, U okovim, kao da su kuga, Baljkaš Ivo i Vicko Jeitaska, Na licu im od mrtvaca maska, Koja drugim javno progovara, Da će oba pučka komesna Osudjeni na vještala biti, Jer su rodu ljetli gorivii, Da on ljubi iskrnjega brata, Iz ljubavi, — a ne iz inata. Tu se braća muški zagrlješe, I u čelo redom izljubiše, A kad redom svakoga prozvaše, Uvidješe, da je samo naše Sve junake i splitske radnike, Ljubitelje ruske republike, Tecilizaci u aps zatvorio. Svaki od njih u srcu je bio Preveseo, da je policija Pošteđila, koje korupcija Ljude brani i oda zla brani; Koji carju vjerni su slugani. Kada vila spazi sa zvonika U tamnici da se ljube druzi, I lakše bilo njezinog je tuzi, Sve će složiti ruska republika, Glavu digne povrh Splita grada: „Spite grade, poslušaj me sada, „U tamnici prepunog od jada, „Tvooga roda leži, Splito, Nada! „Ovo ti je sve istina živa, „Vila tebi ništa nesakriva, „Konac pjesme ovo ti je, sine, „Kad kraj drugi tuče od batine“.